

NOVICE

kmetijskih, rokodelnih in narodskih reči.

Na svetlobo dane od krajske kmetijske družbe.

V red devane od *Dr. Janeza Bleiweisa.*

Tečaj VII.

V sredo 9. veliciga travna (maja) 1849.

List 19.

*Iz Mesinske Nevéste, *)*

poslovenjene od *J. Koseskiga.*

Izabela (Cezaru).

Ti, ki nastavljaš bratu svômu meč,
Ozri se v tem kardelu krog in krog,
Kdo zalši je od brata tvôga v njemu?

(Manvelu)

Kdo tih, ki za prijatle jih imaš,
Primerjati se more bratu tvojim?
Oba izgled po starosti sta svoji,
Inaka scer, po ceni vsa enaka.
Poskusita se v lice gledati!
O, abota zavisti, ljubosuma!
Izvolil bil bi si ga za prijatla,
Iz tisuč družih za ediniga,
Na serce živo bil bi ga pritisnil;
In zdaj, ko ti ga je natora sveta
Že zibelki dobrotno darovala,
Teptaš nje dar z nogama; lastno kri
Prevzetne samoglavnosti izdaješ,
Nevredniši tovarštvo izvolivši
Se tujcu in sovražniku pridružiš.

Don Manvel.

Poslušaj me!

Don Cezar.

Poslušaj mene, mati!

Izabela.

Besede ne porávnajo te svade,
Tu moje se in tvoje ne razloči,
Osveta od krivice ne spozná.
Kdo iskal bi tečaj žveplene reke,
Ki gnal jo je iz Etne divji žar?
Porod strašán podzemske sile vse je,
Rujava skorja grozovitne lave
Poljane plodne na debelo krije,
Po grobljah in po sipu nôga stopa.
— Pokličem vama samo to v spomin:
Krivica, katero mož dorašen možu
Nakloni, to razumim, težko se
Pozabši prizanese. Mož povračbo
Iméti hoče, ino sklepa, ki ga,
Premisli dobro, čas mu ne premeni.
Alj vajniga prepíranja začetek

Je puhli plod neumniga detinstva;
Ze starost bi zatreti ga imela!
Pomislita! kaj prvi uzrok bil je?
Ne vesta več, kaj ne? In ko bi vedla,
Smejala bi otročje se togôte.
In vonder je otročji prvi kavs,
Ki je, razvivši se v nesrečnim sledu,
Rodil krivice clo do dneva tega,
Ker grešne dela vse do zdaj storjene
So suma in osvete tužni sini.

In zdaj bi hotla, zdaj ko moža sta,
Otročjo prazno svado dalej gnati?

(ju prime za roke)

O, sina moja! Daj, sklenita urno,
Nasprotno vse račune pozabiti,
Kér ista je obéh strani krivica.
Velikoserčna eden drugimu
Darujta dolg nepobotljivo strašni.
Vsih zmag nar lepši prizanezba je!
V pokopališe rajniga očeta
Verzita serd nezreliga detinstva!
Ljubezni, spravi, slogi zanaprej
Življenje vajno bodi posvečeno!

(eno stopinjo nazaj pomaknivši se jima prostor da, de bi se eden drugimu približala. Brata, ne pogledaje se, v tla oči pobesita).

Prijateljski pogovori s kmeti in mestniki v novih rečéh.

(Konec.)

Prijatli! tù ne veljá nič več izgovor: „jez ne znam, jez nočem, jez nimam časa, čmu si bom sovražtyo na glavo kopal“ in družih nemarnih izgovorov več. Če bi vsi tako mislili, nismo vredni svobodniga življenja, po katerim smo vedno hrepeneli in vpili; zdej pa, ko bi imeli v djanji skazati, de imamo resnično voljo za postavno svobodo, kaj zdej se bomo nečimerno odtegovali, namest de bi se z veseljem vsiga poprijeli, kar je k našimu lastnimu pridu, in kar je po postavah noviga vstavniga življenja? Prijatli, tega nikdar ne!

Pri regrutiranji po sedanjih novih postavah se je že v nekterih krajih pokazalo, de nekteri niso hotli zaúpni možjé biti, kér se je eden zamére in sovražtya, drug pa déla in odgovorljivosti bal. Prijatli! to ne bo nič, če bi vsi enacih misel bili. Če se že v ti reči bojimo, de bi nas kdo ne snedel, kaj bo še le v družih rečéh!

Kdor se povsod le pravíce derží, temu se ni nič treba bati, čeravno v začetku nekteri ljudjé godernjajo in zabavljajo. Vsak začetek je težák, in nobena nova reč ni vsim práv. Umni ljudjé kmalo zapopadejo, de so povsod postave, po katerih se je ravnati, in kdor se v svojih delih postav derží, ta nikdar ni kriv, če tudi Peter in Pavel zabavljata. Na en mahljej ne pade drevo; takó tudi nobena nova šega nikdar ne bo brez protivnikov. Počasi se pa tudi nar hujši termoglavci navedijo novih reči, in tiste, kateri so take nove opravila prevzeli, pri miru pusté, kér vidijo, de ne more drugač

*) Naš preslavni pesnik Koseski, kteriga poezije časti vès slovanski narod, še v žalost vsih bravcov že dolgo dolgo ni oglasil v Novicah, ktere so od njegovih poezij celi čas svojiga obstanja nar veči kinč dobivale. Pred nekími dnevi smo prejeli en del (tretjino) poslovenjene Šilerjeve tragedije »Mesinske nevéste (Die Braut von Messina)« imenovane, z dovoljenjem, de ga smemo v Novicah natisniti. Natisnili ga bomo se vé de z nar večim veseljem in ga v posebni dokladi v drugi polovici létašnjiga tečaja (mesca julija) prejemnikom Novic podali. V pokušnjo podamo danes en kosček izverstniga dela, in sicer tisti, ko mati Izabela, Mesinska kraljica, svoja sina Don Manvela in Don Cezárja, ki sta si huda sovražnika, svari in tolaži. Malo verstie Vam bo pokazalo: kako šno delo je, ki ga imamo pričakovati!

Vredništvo.